KINNITATUD
Tervishoiu Kutsenõukogu
16.11.2026 otsusega nr 32
VIIMATI MUUDETUD
Tervishoiu Kutsenõukogu
06.10.2026 otsusega nr 44

EESTI PSÜHHOLOOGIDE LIIDU KUTSE ANDMISE KORD
spordipsühholoogi kutsetele

1 ÜLDOSA

1.1 Kutse andmise kord (edaspidi kord) reguleerib spordipsühholoog, tase 7 kutse andmise korraldamist.

1.2 Iga kutse kompetentsusnõuded on kehtestatud kutsestandardis. Kompetentsuse hindamise positiivse tulemusena väljastatakse kutsetunnistus.

1.3 Kutse taotlemine ja taastõendamine on taotlejale tasuline (vastavalt kutseseaduse § 17 lõikele 2), tasu suuruse kalkuleerib kutse andja ja kinnitab Tervishoiuvaldkonna Kutsenõukogu (edaspidi kutsenõukogu).

1.4 Korra ja selle muudatused kinnitab kutsenõukogu ning need jõustuvad kutsenõukogu koosolekule järgneval kutse andmise väljakuulutamisel (v.a kutsekomisjoni koosseisu muudatused, mis jõustuvad kutsenõukogu otsuse tegemise hetkest).

2 KUTSE TAOTLEMISE JA TAASTÕENDAMISE EELTINGIMUSED JA ESITATAVAD DOKUMENDID

2.1 Kutse spordipsühholoog, tase 7 taotlemise eeltingimused on:

a) Psühholoogia erialane magistri tasemele vastav haridus, mis sisaldab psühholoogia õpinguid vähemalt 300 EAP ulatuses. Haridusnõudele vastamise tõendamiseks tuleb esitada kõrgharidust tõendavate ülikoolidiplomite koopiad nimetatud mahus õpingute läbimise kohta psühholoogia erialal.
b) Läbitud õppekava peab katma kõiki õppekava komponente, mis on esitatud spordipsühholoogi kutse taotleja hindamisstandardi Tabelis 1 ning vastama Tabelis 1 kirjeldatud ainepunktide mahtudele.
c) Spordipsühholoogi poolt juhendatud erialapraktika läbimine spordipsühholoogia valdkonnas. Praktika kestus on 12 kuud (1170 töötundi) või sellele vastav hulk ainepunkte (45 EAP).
d) Nõusolek oma tööalases tegevuses juhinduda kutse-eetika nõuetest.

2.2 Kutse taotlemiseks esitatavad dokumendid:

a) Spordipsühholoogi kutse taotlemise avaldus.
b) Spordipsühholoogi kutse taotleja erialane CV.
c) Koopia haridust tõendavatest dokumentidest psühholoogia erialase magistritaseme õpingute läbimise kohta. Tõendamiseks tuleb esitada ülikoolidiplomite juurde kuuluvate akadeemiliste õiendite koopiad koos spordipsühholoogi kutse taotleja haridusanalüüsi tabeliga. Kui ülikooliõpingutes jääb hindamisstandardis nõutavaid aineid puudu, saab nende asemel arvestada ülikooliõpingutest eraldiseisva täiendusõppe korras läbitud kursusi, mis sobivad erialaseks täienduseks. Sellisel juhul tuleb esitada täiendusõppena läbitud kursuste kohta tunnistuste koopiad.
d) Kutselise spordipsühholoogi poolt juhendatud spordipsühholoogia erialapraktika läbimist tõendavad dokumendid. Esitada tuleb spordipsühholoogi kutse taotleja juhendatud

erialapraktika kokkuvõte ja spordipsühholoogi kutse taotleja praktikajuhendaja hinnang juhendatava kompetentsuse kohta.

e) Professionaalse filosoofia kirjeldus, milles taotleja reflekteerib oma erialase tegevuse eesmärke ning erialast tegevust juhtivaid väärtushinnanguid ja hoiakuid. Professionaalse filosoofia kirjeldus on aluseks hindamisstandardis sätestatud kompetentside tõendamisele.
f) Allkirjastatud eetikavanne.
g) Maksekorralduse koopia või muu tõend kutse andmisega seotud kulude tasumise kohta.

2.3 Varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamine kutse esmataotlemisel

Kutsekomisjon võib kutse andmise eeltingimustele vastavuse arvestamisel ja kompetentside hindamisel rakendada varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamise (VÕTA) põhimõtteid.

a) Kui erialastes õpingutes jääb hindamisstandardis nõutavaid aineid puudu, saab nende asemel arvestada iseseisva täienduse korras läbitud õpinguid, mis on akrediteeritud erialase täiendusena.

b) Kui ülikooliprogrammis oli praktikat vähem kui 6 EAP, saab puuduva mahu asemel arvestada ülikoolijärgset erialast töökogemust, mis dokumenteeritakse sarnaselt juhendatud erialapraktikale.

c) Kui ülikooliprogrammis oli praktikat rohkem kui 6 EAP, saab 6 EAP ületavat praktika osa arvestada ülikoolijärgse juhendatud erialapraktikana.

2.4 Kutse spordipsühholoog, tase 7 taastõendamise eeltingimused on:

a) Spordipsühholoog, tase 7 kutse, mille kehtivusest ei ole möödunud rohkem kui üks aasta.

b) Töökogemus spordipsühholoogina taastõendamise avalduse esitamisele eelnenud seitsme aasta jooksul keskmiselt vähemalt 400 tundi aastas vähemalt nelja aasta jooksul.

Erialase töötamise hulka arvestatakse:

- otsene klienditöö sportlaste, treenerite, noorsportlaste lapsevanemate ja spordiorganisatsioonidega;
- spordipsühholoogiline nõustamine ja konsulteerimine;
- erialane juhendamine, supervisioon ja kovisioon;
- erialane õpetamine ja koolitamine spordipsühholoogia valdkonnas;
- spordipsühholoogia alane uurimistöö.

c) Erialaste täiendkoolituste läbimine taastõendamise avalduse esitamisele eelnenud seitsme aasta jooksul vähemalt 320 tundi, millest tunnistustega peab olema tõendatud vähemalt 160 tundi.

Erialase enesetäienduse hulka loetakse järgmised tegevused koos soovitusliku osakaaluga:

	Tegevus	Soovitatav osakaal
1.	Kursused ja töötoad (sh veebipõhised) spordipsühholoogia, psühholoogia või sellega seotud valdkondades	20–50%
2.	Erialakonverentsidel osalemine (sh posterettekanded	10–20%
3.	Uute oskuste õppimine ja rakendamine oma töös (dokumenteeritud enesereflektsiooni vormis)	10–20%
4.	Kovisioonis ja supervisioonis osalemine	10–20%
5.	Praktikantide juhendamine spordipsühholoogia valdkonnas	10–20%
6.	Ettekanded erialasele kuulajaskonnale (konverentsid, seminarid, koolitused)	max 20%
7.	Publitseerimine autori või kaasautorina (teadusartiklid, raamatu peatükid, erialased juhendmaterjalid)	max 25%
8.	Erialaste väljaannete toimetamine	max 15%

Punktides 1–4 loetletud tegevuste osakaal peab kokku moodustama vähemalt 50% kogu enesetäienduse mahust.

2.5. Kutse taastõendamiseks esitatavad dokumendid:
a) Spordipsühholoogi kutse taastõendamise avaldus.
b) Väljavõte kutseregistrist eelneva kutsetunnistuse olemasolu kohta või eelneva kutsetunnistuse koopia.
c) Erialane CV, mis kajastab töökogemust taastõendamise perioodil.
d) Tööandja(te) tõend(id) või muu asjakohane dokument töötatud tundide kohta.
e) Erapraksises töötamise korral omaenda kinnitus töötatud tundide kohta koos asjakohaste tõenditega (nt arved, lepingud, kliendiregistri väljavõte anonümiseeritud kujul).
f) Enesetäienduse loetelu, kus on välja toodud kõik taastõendamisperioodil läbitud erialased täienduskoolitused ja muud enesetäienduse tegevused koos mahuga (tundides), toimumisaja, korraldaja ja tegevuse liigiga. Enesetäienduse loetelus esitatud tegevuste sisu peab olema asjakohane spordipsühholoogi kutsestandardis sätestatud kompetentside säilitamise ja arendamise seisukohalt. Asjakohasteks teemadeks loetakse muu hulgas:
● rakenduslik spordipsühholoogia ja soorituspsühholoogia;
● sportlaste vaimne tervis ja psühholoogiline heaolu;
● sportlaskarjääri üleminekud ja karjääri lõpetamine;
● psühholoogilised hindamismeetodid spordikontekstis;
● tõenduspõhised sekkumismeetodid;
● spordifüsioloogia, treeninguõpetus ja pikaajaline sportlik areng;
● eetika ja kutse-eetika;
● nõustamis- ja konsulteerimisoskused;
● grupitöö meetodid spordikeskkonnas;
● digitaalsed töövahendid ja andmekaitse.
g) Tunnistused läbitud täienduskoolituste kohta vähemalt 140 tunni ulatuses.
h) Professionaalse arengu refleksioon ehk lühikirjeldus (soovituslikult 1–2 lehekülge), milles taotleja:
● reflekteerib oma erialast arengut taastõendamisperioodil;
● kirjeldab olulisemaid muutusi oma töös ja professionaalses lähenemises;
● toob välja oma peamised tugevused ja arenguvaldkonnad spordipsühholoogina;
● kirjeldab oma plaane erialaseks edasiarenguks järgmisel perioodil.
i) Allkirjastatud eetikavanne.
g) Maksekorralduse koopia või muu tõend kutse andmisega seotud kulude tasumise kohta.

2.6 Varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamine taastõendamisel
Kutsekomisjon võib taastõendamise eeltingimustele vastavuse arvestamisel rakendada varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamise (VÕTA) põhimõtteid, arvestades järgmist:
a) Erialase töötamise miinimumnõude (punkt 2.4.b) täitmata jätmist objektiivselt põhjendatavatel asjaoludel (nt pikaajaline haigus, lapsehoolduspuhkus, ajateenistus) võib osaliselt kompenseerida täiendava enesetäiendusega, mida kutsekomisjon hindab igal üksikjuhul eraldi.
b) Enesetäienduse miinimumnõude (punkt 2.4.c) täitmisel võib arvestada erialaseid tegevusi, mis ei ole formaalselt dokumenteeritud, kuid mille toimumist saab muul viisil tõendada.

2.7 Kõik kutse taotlemiseks vajalikud dokumendivormid ning nõuded dokumentidele on leitavad kutse andja veebilehel epl.org.ee
2.8 Taotlemise dokumente menetletakse haldusmenetluse seaduse sätetele vastavalt, arvestades korrast tulenevaid täpsustavaid tingimusi.

3 TAOTLEJA KOMPETENTSUSE HINDAMINE

3.1 Taotleja kompetentsuse hindamise korraldus, hindamiskriteeriumid ja -vormid on esitatud spordipsühholoogi kutse taotleja hindamisstandardis.

3.2 Kutse spordipsühholoog, tase 7 esmataotlemise hindamismeetodid:
a) kirjalik eneseanalüüs: professionaalse filosoofia kirjeldus
b) struktureeritud vaatlus töösituatsioonis: juhendatud erialapraktika juhendaja hinnang
c) kirjalik ülesanne: valikvastustega test
d) kirjalik ülesanne: etteantud juhtumikirjelduse põhjal kirjaliku juhtumianalüüsi koostamine ja selle suuline kaitsmine
e) intervjuu: ettevalmistatud teemadel intervjuu
f) töösoorituse näited koos eneseanalüüsiga: koolitaja portfoolio (valitava kompetentsi tõendamiseks)

3.3 Kutse spordipsühholoog, tase 7 taastõendamise hindamismeetodid:
a) hindamine dokumentide alusel või
b) täiendav hindamine kui kutsekomisjon leiab esitatud dokumentide põhjal põhjendatud kahtluse kompetentsuse säilimise osas.

3.4 Taastõendamine täiendava hindamisega
a) Kutsekomisjon võib nõuda taotlejalt hindamise teise etapi läbimist (osaliselt või täielikult), kui:
● esitatud dokumentide põhjal ilmneb põhjendatud kahtlus, et taotleja kompetentsus ei vasta enam kutsestandardile;
● taotleja erialane töötamine on taastõendamisperioodil olnud alla minimaalse nõutava mahu objektiivselt põhjendatavatel asjaoludel (nt pikaajaline haigus, lapsehoolduspuhkus) ja kutsekomisjon peab vajalikuks kompetentsuse täiendavat hindamist;
● taotleja enesetäienduse maht on olnud alla minimaalse nõutava mahu ja kutsekomisjon peab vajalikuks kompetentsuse täiendavat hindamist.
b) Täiendava hindamise vajadusest ja selle ulatusest teavitatakse taotlejat kirjalikult koos põhjendusega.

4. KUTSE ANDMISE VÄLJAKUULUTAMINE

4.1 Kutse andja kuulutab kutse andmise välja üks kord aastas.

4.2 Kutse andja loob oma kodulehele kataloogi „Kutse andmine“, kus avalikustab ajakohase teabe:
a) avalduste ja dokumentide vastuvõtu koha ja tähtajad ning esitamise viisid,
b) hindamiste toimumise ajad,
c) tasu suuruse kutse andmisega seotud kulude katteks,
d) muu kutse andmise korraldust ning tingimusi puudutav teave.

4.3 Kutsekomisjon töötab välja dokumentide menetlemise korra ja esitab kutse andjale kinnitamiseks.

4.4 Dokumentide menetlemise korras sätestatakse:
a) avalduste ja dokumentide registreerimine,
b) dokumentide olemasolu ja nõuetele vastavuse kontroll,
c) dokumentide menetlemisega seotud tähtajad, sh dokumentide esitamisel ilmnenud puuduste kõrvaldamise tähtaeg ning taotleja teavitamine. (Kutsekomisjon võib jätta avalduse läbi vaatamata, kui puudusi ei kõrvaldata tähtaegselt)

d) dokumentide säilitamise kord ja tähtajad.

5. KUTSE ANDMISE OTSUSTAMINE JA KUTSETUNNISTUSE VÄLJASTAMINE

5.1 Kutsekomisjon teeb kutse andmise või mitteandmise otsuse hindamistulemuste põhjal iga taotleja kohta eraldi.

5.2 Kutse andja teatab otsusest taotlejale. Kutse mitteandmise otsust põhjendatakse kirjalikult.

5.3 Taotlejal on õigus esitada kaebus hindamisprotsessi kohta kutsekomisjonile.

5.4 Taotlejal on õigus vaidlustada kutsekomisjoni otsus kutset taotlevale isikule kutse andmise või andmata jätmise kohta haldusmenetluse seaduses sätestatud tingimustel ja korras vaide esitamisega kutse andjale või kaebusega halduskohtusse halduskohtumenetluse seaduse alusel.

5.5 Taotlejal on õigus kutsekomisjoni vaideotsus edasi kaevata halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud tingimustel ja korras halduskohtusse.

5.6 Kutse andja sisestab kutse taotleja ees- ja perekonnanime ning isikukoodi, selle puudumisel sünniaja, kutsetunnistuse väljaandja, antud kutse ja kutsetaseme ning kehtivusaja alguse ja lõpu kutseregistrisse 10 tööpäeva jooksul, arvates kutseregistrisse kande tegemise aluseks oleva otsuse tegemisest. Trükitud kutsetunnistused väljastab kutse andjale Kutsekoda.

5.7 Kutse andja väljastab kutsetunnistuse 30 päeva jooksul pärast kutse andmise otsuse vastuvõtmist.

5.8 Kutse andjal on kutsekomisjoni ettepanekul õigus tunnistada kutsetunnistus kehtetuks, kui:
a) kutsetunnistus on saadud pettuse teel;
b) kutsetunnistus on välja antud võltsitud või valeandmeid sisaldava dokumendi alusel;
c) kutset omava isiku tegevus ei vasta kutsestandardiga sätestatud normidele.

5.9 Kutsetunnistuse kehtetuks tunnistamisel peab kutsekomisjon andma isikule võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamuse ja vastuväited. Kutsekomisjon võib kutsetunnistuse kehtetuks tunnistamisel tugineda kolmandate isikute (nt aukohus) seisukohtadele.

5.10 Kutsetunnistuse kehtetuks tunnistamisel kustutatakse see kutseregistrist ning kutse andja teatab otsusest asjaomasele isikule tähtkirjaga ja avaldab sellekohase kuulutuse Ametlikes Teadaannetes (http://www.ametlikudteadaanded.ee/).

5.11 Kutsetunnistuse omanik võib taotleda kutsetunnistuse duplikaadi väljaandmist kutse andjalt.

6. KUTSETUNNISTUSE KEHTIVUSAEG

6.1. Kõik spordipsühholoogi kutsetunnistused kehtivad seitse aastat alates kutsekomisjoni otsuse tegemise kuupäevast.

7. KUTSEKOMISJON

7.1 Kutse andja moodustab kutse andmise erapooletuse tagamiseks kutsekomisjoni. Kutsekomisjoni volitused kehtivad kutse andja kutse andmise õiguse kehtivuse lõppemiseni. Kutsekomisjon töötab välja kutsekomisjoni töökorra. Kutsekomisjon lähtub oma töös kutseseadusest, kutse andmise korrast ja kutsekomisjoni töökorrast, kutsestandardist jm. kutse andja kehtestatud juhenditest. Kutsekomisjoni tööd korraldab kutse andja.

7.2 Kutsekomisjoni koosseisu kuuluvad:
a) Koolitajate esindaja
Aave Hannus, Tartu Ülikooli spordi- ja soorituspsühholoogia lektor
b) Tööandjate esindaja

Piret Lauk, Eesti Olümpiakomitee

c) Töötajate/spetsialistide esindaja
   Gähtlin Leppänen, spordipsühholoog, MTÜ SPIN Kesk- ja Lääne-Eesti mentor
d) Koolitajate esindaja
   Snežana Stoljarova, Tallinna Ülikooli külalislektor
e) Siduseriala esindaja
   Margit Tamm, Psühhiaatria ja Psühhoteraapia Keskus Sensus kliiniline psühholoog, psühhoterapeut
f) Töötajate/spetsialistide esindaja
   Lisett Pavelson, spordipsühholoog, Audentese Spordigümnaasium, koolipsühholoog

7.3. Nõuded kutsekomisjoni liikmetele

a) Kutsekomisjoni liige peab omama ülevaadet kutsesüsteemist.
b) Kutsekomisjoni liige peab omama ülevaadet spordipsühholoogia kutsealast
c) Kutsekomisjoni liige peab tegutsema erapooletult.

8. HINDAMISKOMISJON

8.1 Kutsekomisjon moodustab kutse taotleja kompetentsuse hindamiseks hindamiskomisjoni. Hindamiskomisjon koosneb vähemalt kolmest liikmest. Hindamiskomisjoni liikmete kompetentsus peab kogumis vastama järgmistele nõuetele:

a) spordipsühholoogia alane kompetentsus,
b) kutsesüsteemialane kompetentsus,
c) hindamisalane kompetentsus.

8.2 Hindamiskomisjoni liikmed peavad olema sobivate isikuomaduste ja hoiakutega ning tegutsema erapooletult.

9. KUTSE ANDMISE DOKUMENTEERIMINE JA DOKUMENTIDE SÄILITAMINE

Kutse andja dokumenteerib kutse andmisega seotud tegevuse Kutsekoja välja töötatud dokumendivormide järgi ja määratud ulatuses ning dokumente säilitatakse Kutsekoja kinnitatud dokumentide säilitamise korras sätestatud aja jooksul, kui õigusaktides ei ole tähtaegu sätestatud.